

roku przeciętny dochód do dyspozycji na mieszkańca województwa kujawsko-pomorskiego²⁶ wynosił 1095,37 zł (12 miejsce w kraju), co oznacza wzrost wskaźnika w stosunku do roku poprzedniego (1073,11 zł w 2011 roku). Wartość tego wskaźnika dla województwa kujawsko-pomorskiego w 2012 roku stanowiła 66,5% przeciętnego dochodu w województwie mazowieckim (1 miejsce w kraju). Jeżeli chodzi o usługi, to na przykład odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym, choć rośnie w ostatnich latach, jest na dość niskim poziomie. W roku 2013 wynosił on 67,4%, co sytuowało region na przedostatnim miejscu w kraju (średnia krajowa to 74,1%). W 2012 roku na 10 tysięcy mieszkańców regionu przypadało 29 lekarzy (średnia krajowa 36), co plasowało województwo na 11 miejscu w kraju²⁷.

Województwo kujawsko-pomorskie charakteryzuje się niezmiennie wysokim poziomem bezrobocia w stosunku do innych województw. W 2013 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowanych było 150 145 bezrobotnych, natomiast stopa bezrobocia²⁸ wyniosła 18,2% i sytuowała region powyżej średniej krajowej (13,4%), na 2 miejscu wśród województw z najwyższym odsetkiem w kraju. Po okresie spadku w latach 2004-2007, od 2008 do 2013 roku stopa bezrobocia w regionie sukcesywnie rośnie. W strukturze bezrobocia - na przestrzeni ostatnich lat - dominowały kobiety (w roku 2013 stanowiły 53,9%), osoby do 35 roku życia (w roku 2013 stanowiły 47,5%), osoby z krótkim stażem pracy tj. od 1 do 5 lat (w roku 2013 stanowiły 24,3%) oraz osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (w roku 2013 stanowiły 32%) oraz zasadniczym zawodowym (w roku 2013 stanowiły 30,95%)²⁹. Osoby bezrobotne zamieszkałe na wsi stanowiły 45,7% wszystkich zarejestrowanych osób bezrobotnych³⁰.

Niezwykle istotny przy opisywaniu sytuacji na rynku pracy – poza liczbą osób bezrobotnych i stopą bezrobocia – jest współczynnik aktywności zawodowej. Współczynnik ten informuje o stosunku osób pozostających w stanie aktywności zawodowej (tzn. pracujących i bezrobotnych) w danym wieku (najczęściej jest to 15-64, lub 15+) do ogółu ludności w tym wieku (15-64, lub 15+). W 2013 roku w województwie kujawsko-pomorskim współczynnik aktywności zawodowej w grupie osób w wieku produkcyjnym osiągnął wartość 72,9%, co oznacza nieznaczny wzrost w stosunku do

²⁶ Dane odnośnie przeciętnego dochodu na mieszkańca województwa kujawsko-pomorskiego dotyczą roku 2012 i pochodzą z opracowania: *Wskaźniki monitorujące Strategię Rozwoju Kraju*, GUS.

²⁷ Dane odnośnie liczby lekarzy na 10 tys. mieszkańców w województwie kujawsko-pomorskim dotyczą roku 2012 i pochodzą z GUS, Banku Danych Lokalnych.

²⁸ Stopa bezrobocia - procentowy udział liczby bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo (tzn. pracującej i bezrobotnej), źródło: *Stopa bezrobocia*, GUS, dostępny: http://www.stat.gov.pl/gus/definicje_PLK_HTML.htm?id=POJ-866.htm, zapis z dnia 15.10.2014 r.

²⁹ GUS, Bank Danych Lokalnych.

³⁰ Rynek pracy województwa kujawsko-pomorskiego. Biuletyn Informacyjny 12/2013, WUP w Toruniu dostępny <http://wup.torun.pl/urząd/publikacje/biuletyny/>, zapis z dnia 6.02.2015 r.